

Otranto – a nyelvek és kultúrák találkozási pontja

Polákovits Nándor

2018 szeptemberében az ERASMUS + program keretében két hetet tölthettem Otrantóban, ahol az Istituto di Lingua e Cultura Italiana Porta d’Oriente nyelviskolában olasztanári továbbképzésen vettem részt. Otranto valóban a Kelet kapuja, a különböző kultúrák találkozási pontja, ahogy ez az iskola nevében is megjelenik. Ez nemcsak a múltra, hanem a jelenre is vonatkozik. Igaz volt ez az iskola diákjaira is: az európai diákok mellett, Japánból, Mexikóból és Kanadából is voltak nyelvtanulók és kollégák. Az órák 8.30-kor kezdődtek és egy rövid szünettel 13.30-ig tartottak. Az tevékenységem két részre oszlott: egyrészt kettős szerepben, aktív résztvevőként, illetve hospitáló megfigyelőként voltam jelen az órákon. Délutánonként pedig módszertani továbbképzés keretében az olasz, mint idegen nyelv tanításának módszertani kérdéseivel foglalkoztunk. A látogatott órák rengeteg új ismerettel gazdagítottak: ez különösen igaz Salento, az otrantói régió történelmi, kulturális és gasztronómiai értékeinek megismerésére. Barbara Dimitri, az iskola vezetője és egyben mentortanárom, a legváltozatosabb témákon keresztül és az órai tevékenységek tudatos megtervezésével és használatával minden résztvevőt bevont és motivált az órákon. Többek között így jutottunk el Castel del Monte-től a tartantismo jelenségén át Donpastáig..., ami az összekapcsolódó témák sokszínűségét illeti. Valóban „immersione totale” volt mindez az olasz nyelvben és az olasz kultúrában. Megerősített abban a meggyőződésemben, hogy a nyelvtanítás nincs széles értelemben vett kultúráközvetítés nélkül, illetve hogy a tanítási és tanulási folyamat sikerének egyik feltétele az iskola és tanulók világa között meglévő falak lebontása: azaz, az olasz és az idegen nyelv, nem „tantárgy”, hanem a világgal való kölcsönös kommunikáció eszköze. A tanulás pedig aktív cselekvő tevékenység, nem passzív befogadás. Ennek jegyében a nyelviskola diákjai tésztát gyúrtak és főztek, táncoltak (pizzica!), piacra mentek stb. A módszertani továbbképzésen kitértünk a nyelviskolai oktatás sajátosságaira, az olasz mint L2 és az olasz mint LS közötti különbségekre. Külön elemeztük az Alma Edizioni „Nuovo Espresso” tankönyvsorozatát. A továbbképzés szervezett kirándulások keretében lehetőséget adott Salento régió alaposabb megismerésére is. Ennek keretében én a görög Salentoval ismerkedtem szakavatott idegenvezetés mellett. Így jutottam többek között Soletoba, ahol megcsodálhattam a Chiesa S.Stefano falfreskóit, vagy egy földalatti, hatszáz éves olajprést Martanóban. Vagyis olyan helyeken, ahova az Erasmus program nélkül nehezen jutottam volna el. Külön, előre nem várt, szerencse volt, hogy éppen ebben az időben rendezték az Otrantói Filmfesztivált (Otranto Film Fund Festival). Esténként ez is informatív és érdekes program volt. És mivel a „jó tanárnak szerencséje (is) van”, két olyan film is volt, amely szervesen kapcsolódott az órák témájához, a migráció kérdéseire, illetve a Slow Food mozgalomhoz (Abel Ferrara: Piazza Vittorio és Daniele De Michele, alias Donpasta: I Villani című alkotásai).

Köszönöm mindenkinek, aki segített abban, hogy részt vehessek ebben a programban: iskolám, az Eötvös József Gimnázium vezetésének, Dávidnak, Dóranak és Évának az iskolai koordinátoroknak, a Hungary Expert munkatársainak, Förster Anita-nak és Véghné Juhász Krisztinának. Végül, de nem utolsósorban a Scuola di Porta d’Oriente két tanárának, Barbarának és Giadának.

